

Per un futur segur

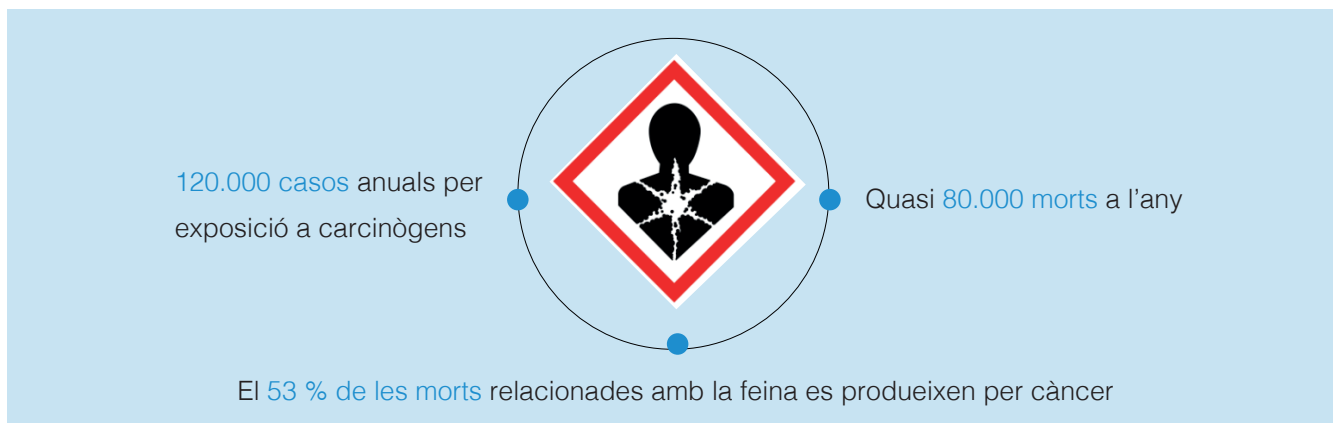
Guia per a la gestió responsable de substàncies cancerígenes, mutàgenes i tòxiques per a la reproducció

Cancerígens, mutàgens i tòxics per a la reproducció

Visibilitzar els riscos per controlar-los

Coneixes com a empresa les teves obligacions?

El càncer és la causa principal de morts a la feina a Europa:

El desconeixement de la presència d'aquests agents en els llocs de treball pot provocar efectes greus per a la salut dels treballadors.

És fonamental conèixer-ne la classificació, la normativa i les obligacions, incloses les mesures de prevenció, per tal d'eliminar o controlar l'exposició laboral a agents cancerígens, mutàgens o tòxics per a la reproducció.

• Definicions i classificació

- **Agent cancerigen:** agent físic, químic o biològic capaç de produir càncer (fums de motors dièsel, pols de sílice cristal·lina, pols de fustes dures, amiant, formaldehid, etc.). D'acord amb el que indica l'article 2.1 de la Guia tècnica de l'INSST sobre agents cancerígens o mutàgens, si compleix el criteri és suficient, encara que no estigui classificat (p. ex. escòries obtingudes com a residus en processos de fosa).
- **Agent mutagen:** agent capaç de produir modificacions permanents en l'estructura o la quantitat de material genètic (dicromat d'amoni, etilendiamina, òxid d'etilè, etc.). D'acord amb el que indica l'article 2.1 de la Guia tècnica de l'INSST sobre agents cancerígens o mutàgens, si compleix el criteri és suficient, encara que no estigui classificat.
- **Agent reprotòxic:** pot tenir efectes adversos sobre la funció sexual i la fertilitat d'homes i dones adults, així com sobre el desenvolupament dels descendents (fàrmacs perillosos, radiacions ionitzants, etc.).

Reglament (CE) núm. 1272/2008 (CLP). Categories de perill:

Cancerígens	Clasificación	Categoría 1A o Categoría 1B	Categoría 2
	Pictogramas del SGA		
	Palabra de advertencia	Peligro	Atención
	Indicación de peligro	H350: Puede provocar cáncer	H351: Se sospecha que puede provocar cáncer
Mutágenos	Clasificación	Categoría 1A o Categoría 1B	Categoría 2
	Pictogramas del SGA		
	Palabra de advertencia	Peligro	Atención
	Indicación de peligro	H340: Puede provocar defectos genéticos	H341: Se sospecha que puede provocar defectos genéticos
Reprotóxicos	Clasificación	Categoría 1A o Categoría 1B	Categoría 2
	Pictogramas del SGA		
	Palabra de advertencia	Peligro	Atención
	Indicación de peligro	H360: Puede perjudicar a la fertilidad o dañar al feto	H361: Se sospecha que puede perjudicar a la fertilidad o dañar al feto

RD 665/1997

S'entén com a agent cancerigen o mutagen una substància o mescla que compleixi els criteris per a la seva classificació com a cancerigen o mutagen en cèl·lules germinals de categoria 1A o 1B establerts a l'Annex I del Reglament (CE) número 1272/2008 (CLP), sobre la classificació, l'etiquetatge i l'envasament de substàncies i mescles.

Annex I RD 665/1997

També s'entén com a agent cancerigen una substància, mescla o procediment dels esmentats a l'Annex I del RD 665/1997 i les seves modificacions.

Annex 1. Llista de substàncies, mescles i procediments

- Fabricació d'auramina
- Feines que suposin exposició als hidrocarburs aromàtics policíclics presents en el sutge, el quitrà o la brea d'hulla.
- Feines que suposin exposició a la pols, al fum o a les boires produïdes durant la calcinació i l'afinament elèctric de les mates de níquel.
- Procediment amb àcid fort en la fabricació d'alcohol isopropílic.
- Feines que suposin exposició a pols de fustes dures.
- Feines que suposin exposició a pols respirable de sílice cristal·lina generada en un procés de treball.
- Feines que suposin exposició cutània a olis minerals prèviament utilitzats en motors de combustió interna per lubricar i refrigerar els elements mòbils del motor.
- Feines que suposin exposició a emissions de motors dièsel.

La Directiva (UE) 2022/431 inclou les substàncies tòxiques per a la reproducció en l'àmbit de la Directiva sobre cancerígens i mutàgens. La modificació d'aquesta directiva està pendent de transposició.

2. Obligacions de l'empresari

2.1. Avaluació de riscos laborals

Per avaluar els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens o mutàgens cal determinar la naturalesa, el grau i la durada de l'exposició dels treballadors mitjançant mesuraments, per exemple, segons la Norma UNE-EN 689:2019.

Objetiu:

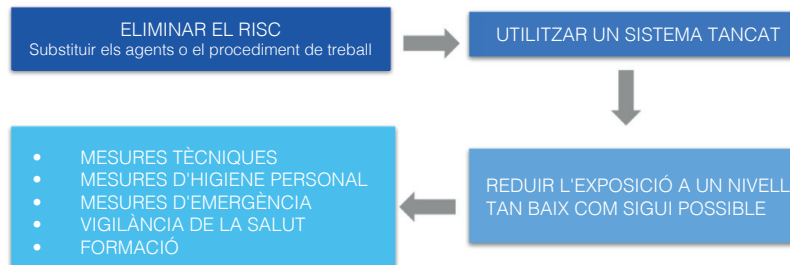
- Prendre una decisió sobre la necessitat d'adoptar mesures preventives,
- el tipus de mesures a adoptar
- i la seva prioritat.

Cal reduir l'exposició a la concentració més baixa tècnicament possible, ja que no hi ha valors límit segurs per sota dels quals no hi hagi risc.

2.2. Mesures preventives

Aquest és l'esquema bàsic que tot empresari està obligat a aplicar quan en l'avaluació de riscos es conclou que hi ha risc d'exposició a agents cancerígens o mutàgens.

La mesura prioritària és la substitució dels agents químics perillosos. Si no és possible la substitució, cal optar per un sistema tancat i, si no és possible, cal aplicar les mesures preventives que s'indiquen tot seguit.

En tot cas, la no superació del valor límit no eximeix del compliment que l'exposició es redueixi a un valor tan baix com sigui tècnicament possible.

Prevençió i reducció de l'exposició

- Limitar les quantitats de l'agent en el lloc de treball.
- Dissenyar els processos de treball per evitar o reduir al mínim l'exposició.
- Limitar al menor nombre possible els treballadors exposats.
- Utilitzar extracció localitzada / ventilació general.
- Emmagatzematge, manipulació i transport segurs dels agents i etiquetatge clar i llegible de tots els recipients, envasos i instal·lacions que els continguin.
- Delimitar i senyalitzar les zones de risc i permetre-hi l'accés només al personal que hi hagi d'operar.
- Adoptar mesures individuals de protecció quan les mesures de protecció col·lectiva siguin insuficients o inadequades.

Mesures d'higiene i protecció personal

- Prohibir menjar, beure o fumar.
- Proporcionar roba de protecció adequada.
- Disposar de vàters i lavabos apropiats.
- Emmagatzematge, neteja i manteniment dels EPI.
- L'empresari s'ha de responsabilitzar del rentatge i la descontaminació de la roba de treball. Queda prohibit emportar-se-la a casa.
- Els treballadors exposats han de disposar, dins de la jornada laboral, d'un màxim de 10 minuts per a la neteja personal abans de dinar, i uns altres 10 abans de marxar de la feina.
- Llocs separats per desfer de manera separada la roba de feina o de protecció i la de vestir.

3. Bibliografia

1. INSST. Guía técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relacionados con la exposición a agentes cancerígenos o mutágenos en el trabajo; 2022.
2. «BOE». Real Decreto 665/1997; 1997.
3. «BOE». Real Decreto 1154/2020; 2020.
4. «BOE». Real Decreto 427/2021; 2021.
5. «BOE». Real Decreto 395/2022; 2022.
6. «DOUE». Directiva (UE) 2022/431; 2022.
7. «DOUE» Reglamento (CE) n° 1272/2008 (CLP); 2008
8. «BOE» Ley 31/1995 de prevención de riesgos laborales (LPRL)

Compleix les teves obligacions per evitar les conseqüències dels riscos.

 ASEPEYO

R6E23334C

Plan de actividades
preventivas de la
Seguridad Social 2023

